

**Turun kaupunki
Rakennusvalvonta**Puolalankatu 5, PL 355,
20101 TURKU**Päätösehdotus**Päätöspäivämäärä
Valmistelija: Maria Paukio**Maisematyöluupa
2023-908****Rakennuspaikka**853-503-1-3
Pinta-ala 21990412.0

Kaupunginosa/Kylä: RUISSALO

Kallanpääntie
20100 TURKUKaava
Kaavanmukainen
käyttötarkoitus

Yleiskaava

HakijaTurun kaupunki, Tonttipalvelut
Puolalankatu 5
20100 Turku**Toimenpide**

Muu toimenpide

Kosteikon rakentaminen

- Uuden maapadon rakentaminen poisto-ojaan
- Nykyistä peltoaluetta kiertävän piiriojan täyttäminen pellolta kaivetulla maamassalla
- Nykyisen pellon salaojituskajvojen täyttäminen ja putkien katkaiseminen kaivantojen kohdalla
- Kausittaisen kosteikkoaltaan ja siihen liittyvien lasku- ja poisto-ojien kaivaminen
- Kosteikkoaltaan maisemointi kivillä. Kasvillisuus leviää alueelle luonnollisesti.

Hankkeen vaativuusluokka

Vaativa

Lausunnot

Turun kaupunki Ympäristönsuojelu 13.09.2023 Ehdollinen

Hakemuksen liitteet

- Sähköinen liite: Asemapiirustus ja leikkaus
- Sähköinen liite: Rakennuslupakartta
- Sähköinen liite: Valokuvat
- Sähköinen liite: Haitta-ainetutkimusraportti

Sähköinen liite: Natura-arvioinnin tarveharkinta
Sähköinen liite: Kosteikkosuunnitelma
Sähköinen liite: Varsinais-Suomen ELY-Keskuksen lausunto
Sähköinen liite: Naapurin lausunto
Sähköinen liite: Ennakkoneuvottelumuistio
Sähköinen liite: Lautakunnan esittelymateriaali
Sähköinen liite: Valtakirja

Poikkeukset ja lisäselvitykset

Lisäselvitykset:

1) Hankekuvaus

Suunniteltu kosteikkoalue sijoittuu 16.101.1999 voimaan tulleessa Ruissalon osayleiskaavassa (68/1991) peltoalueelle, jonka kaavamerkintänä on VR-2, retkeily- ja ulkoilualue. Alue tulee hoitaa avoimena niitty-, nurmi tai peltoalueena. Peltoaluetta ympäröivät metsät on osoitettu kaavamerkinnällä VR-1, retkeily- ja ulkoilualue. Aluetta tulee hoitaa puistometsänä tai metsäpuistona. Metsät peltoalueen eteläpuolella on osoitettu kaavamerkinnällä SL, luonnonsuojelualue. Suunnittelualue kuuluu Ruissalon Natura- ja RKY-alueeseen.

Kosteikkoalueen rakentamisalue sijaitsee Ruissalon Kallanpääntien itäpuolelle. Pellon pohjoispuolella on luontopolku sekä Puolustusvoimien suoja-alue ja eteläpuolella Harjattula Golf-alue. Peltoalue on kokonaisuudessaan noin 3,2 hehtaarin suuruinen metsien keskellä oleva salaojitettu pelto. Pelto sijaitsee maaston alavassa kohdassa, ja muodostaa laakean, matalan painanteen. Pelto rajautuu etelälaidaltaan rajajalla Ruissalon lehdot -luonnonsuojelualueeseen, ja pellon laskuojan vedet laskevat noin 350 metrin päässä Ruissalon lintulahdet - ja rannat -suojelualueeseen kuuluvaan Krottilanlahteen.

Kosteikko on suunniteltu perustettavan pääosin patoamisen ja osittain kaivun menetelmiä yhdistelemällä. Peltoalan keskelle kaivetaan pinta-alaltaan noin 3100 m² laajuinen, hyvin loivarantainen laakea allas, jonka syvyys keskikohdassa on noin 75 cm. Altaasta kaivetaan matala lasku-uoma kohti pellon kaakkoisnurkan laskuojaa ja peltoalueen keskeltä koilliskulmaan kaivetaan loivasti mutkittileva uoma. Pellon kaakkoisnurkan ojaan rakennetaan kivillä vuorattu pohjapato, joka toimii ylivuotoperiaatteella. Pellon salaojituksen tulo- ja laskuojien kokoojaputket katkaistaan ja täytetään. Kallanpään pelto saa vetensä pintavaluntana ympäröiviltä metsämailta. Pellon valuma-alue on noin 15 hehtaaria.

Hankkeen tavoitteena on, että normaalissa viljelykäytössä oleva peltoalue muuntuu luonnontilaisen kaltaiseksi metsittyväksi kosteikkoympäristöksi ja lisää Ruissalon Natura-alueen luontotyyppien pinta-alaa sekä monipuolistaa niiden tarjoamia elinympäristöjä.

Ruissalon kosteikko on osa Euroopan unionin Rannikko-LIFE-hanketta.

2) Luonto-arvot ja maaperä

Hankkeesta on tehty Rannikko LIFE- selvitys, Natura-arvioinnin tarveharkinta ja Haitta-ainetutkimusraportti. Selvitykset ja raportti oheismateriaalina.

Rakentaminen sijoittuu jo viljelykäytössä olevalle metsien ympäröimälle salaojitetulle peltoalueelle, joka ei edusta mitään Natura 2000 -luontotyyppiä. Rakentamisalueena oleva pelto rajautuu lounaiskulmassa noin 40 metrin matkalla ja kaakkoiskulmassa noin 50 metrin matkalla Natura 2000 –luontotyyppiin ”Boreaaliset lehdot” (9050).

Natura-arvioinnin tarveharkinnan perusteella voidaan todeta, että peltoalueeseen suunnitelluilla muutoksilla ei ole suoria vaikutuksia luontotyypeihin tai suojeluperusteena olevaan lajistoon, eikä kosteikon toteutuminen merkittävästi heikennä Ruissalon lehdot Natura-alueen eheyttä tai niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on valittu Natura 2000-verkoston. Tarveharkinnan perusteella on katsottu, ettei varsinaista Natura-arviointia ei tarvita. Kosteikon rakentamisen vaikutukset ovat ympäristöhaittojen osalta valtaosin luonteeltaan tilapäisiä ja rajoittuvat rakentamisvaiheeseen.

Maaperän haitta-ainetutkimusraportissa on tehty muun muassa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointitarve, riskitarkastelu, arvio ekologisista riskeistä, arvio terveystarpeista ja epävarmuustarkastelu. Raportin mukaan Haitta-aineiden esiintyminen maaperän pintakerroksessa on tehdyn tutkimuksen perusteella paikoittaista ja pitoisuudet pieniä, joskin paikoittain kynnysarvon ylittäviä. Riskinarvioinnissa tehdyn tarkastelun perustella haitta-aineiden sijainnit tulevalle kosteikolla, vedenpinnan nousu uudessa käyttömuodossa ja kynnysarvojen lievä ylittyminen kohteessa, vaikuttavat siten, että ekologisten riskien arvioidaan olevan vähäisiä ja paikallisia, eikä terveystarpeita arvioida olevan. Kokonaisuuden kannalta maa-aineksessa todetut haitta-ainepitoisuudet eivät aiheuta merkittäviä ekologisista tai terveydellisiä riskejä alueen tulevassa käyttötarkoituksessa. Näin ollen alueen maaperää ei ole luokiteltu pilaantuneeksi, eikä alueella ole pilaantuneen maaperän puhdistustarvetta.

Selvityksen mukaan Turun Ruissalon tutkimusalue sijaitsee maantieteellisesti alueella, missä todennäköisesti esiintyy happamia sulfaattimaita. Geologian tutkimuskeskuksen ylläpitämästä paikkatietoaineiston mukaan alueelta ei ole kairauksiin perustuvaa näyttöä happamien sulfaattimaiden esiintymisestä.

Aluetta koskee myös Turun kaupunginvaltuuston 12.12.2005 hyväksymä Ruissalon hoito- ja käyttösuunnitelman yleisen osan kappale 1.3.3. Maatalousalueet. Ruissalon hoito- ja käyttösuunnitelman mukaan syrjässä olevaa aluetta on käytetty riistanhoitopeltona. Koska riistanhoitopelloista on jo aiemmin luovuttu, ei hanke ole Ruissalon hoito- ja käyttösuunnitelman vastainen.

3) Lausunnot

- ELYn puoltava lausunto oheismateriaalina.
- Ympäristönsuojelun ehdollinen lausunto oheismateriaalina. Lausunto on huomioitu lupaehdoin.
- Rannikko LIFE- selvityksen yhteydessä on kuultu Asemakaavoitusta ja Museokeskusta. Asemakaavoitus on katsonut 16.1.2020, että kosteikon toteuttaminen voidaan katsoa alueen hoitosuunnitelmaksi ja olevan siten yleiskaavan mukainen. Museokeskus on todennut 16.1.2020, että kohdealue on vuoden 1846 kartassa niittyä eikä kohdealue ole sellaista avointa peltomaisemaa, jota olisi tarpeen suojella.

4) Naapurit

Naapurit on kuultu virkatyönä.

5) Esittelymateriaali oheismateriaalina.

Poikkeukset:
Ei poikkeuksia

Työtä ei saa aloittaa ennen kuin on hyväksytty:

Vastaava työnjohtaja
KVV-työnjohtaja

Ennen kunkin työvaiheen aloittamista on rakennusvalvontaviranomaiselle esitettävä:

Rakennesuunnitelmat
Salaojasuunnitelmat
Hulevesisuunnitelmat

Työn edistymisen mukaan pyydettyä seuraavat katselmukset:

Katselmus	Rakennus
Aloituskokous	Lupa
Loppukatselmus	Lupa

Muut ehdot:

Ennen rakennustöiden aloittamista on kirjallisesti pyydettyä rakennusvalvonnalta rakennustyön aloituskokouksen järjestämistä. Aloituskokouksessa on käytävä läpi luvan lupaehdot liittyen Luonnonsuojelualueen erityispiirteisiin, kaivuu- ja työmenetelmiin ja alueella liikkumiseen.

Ennen toimenpiteiden aloittamista työmaalle tulee laatia työmaavesien käsittelysuunnitelma. Kosteikosta lähtevän veden sameutta kosteikon rakentamisen aikana on seurattava ja tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin, jottei toimenpiteestä aiheudu ojissa tai vesistöissä haitallista kuormitusta.

Kohteen maaperässä todettavat jätteet tulee poistaa vähintään maarakennustöiden laajuudessa. Jätteet tulee lajitella mahdollisuuksien mukaan ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottoaikaan. Jätteistä tulee laatia asianmukaiset siirtoasiakirjat, jotka tulee tarvittaessa toimittaa ympäristönsuojeluun.

Maarakennustöitä tehtäessä maa-ainesten laatua tulee tarkkailla aistinvaraisesti. Mikäli maa-aineksen epäillään aistinvaraisen tarkastelun perusteella olevan pilaantunutta, tulee maa-aineksen haitta-aineet, pilaantuneisuus ja puhdistustarve tarkastuttaa ympäristötekniikalla asiantuntijalla.

Alueelta poistettavat maa-ainekset tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottoaikaan.

Työt tulee suorittaa lintujen pesimäajan ulkopuolella
31.7. – 1.4. välisenä aikana

Asemapiirrokseen merkitty suunnittelualue on
rajattava maastoon siten, että
Luonnonsuojelualueella ei tehdä kaivuu- ja
rakennustöitä, säilytetä ja varastoida eikä alueen
kautta kuljeta.

Jos kaivuu- ja rakennustöiden aikana savimaassa
havaitaan mahdollisia happamia sulfaattimaita, mikä
näkyä tummana kerrostumana, on oltava yhteydessä
rakennusvalvontaviranomaiseen ja
ympäristönsuojeluun sekä hyväksyttävä selvitys,
miten huomioidaan sulfaattimaiden happamoittava
vaikutus suunnittelukokonaisuudessa sekä luonnon
kokonaisuuden kannalta Natura-alueella.

Toimenpiteen saa suorittaa päätöksen saatua
lainvoiman. Maisematyölupa on voimassa kolme
vuotta päätöksen antamisesta lukien.